

Drept civil. Teoria generală
Vol. II. Teoria drepturilor subiective civile

Respectați cartea și legea!

Atragem atenția asupra faptului că, în baza Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau amendă reproducerea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe (art. 140). Prin reproducere se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloc și sub orice formă (art. 14).

De asemenea, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă punerea la dispoziția publicului, inclusiv prin internet ori prin alte rețele de calculatoare, fără drept, a operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe, indiferent de suport, astfel încât publicul să le poată accesa în orice loc sau în orice moment ales în mod individual (art. 139°).

Copyright © 2018, Editura Solomon

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Solomon.

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii Solomon.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NICOLAE, MARIAN

Drept civil : teoria generală / Marian Nicolae. - București : Editura Solomon, 2017-
vol.

ISBN 978-606-8892-05-4

Vol. 2 : Teoria drepturilor subiective civile. - 2018. - Conține bibliografie. - Index. - ISBN 978-606-8892-20-7

34

Editura Solomon

Tel.: 0725.356.750

E-mail:

office@editurasolomon.ro

redactie@editurasolomon.ro

Website:

www.editurasolomon.ro

www.e-drept.ro

www.taxnews.ro

Marian Nicolae

Profesor – Facultatea de Drept, Universitatea din București

Drept civil. Teoria generală
Vol. II. Teoria drepturilor subiective civile

La alcătuirea prezentei lucrări s-a folosit materialul
documentar intern publicat până la data de 1 mai 2018

solomon
2018

Marian Nicolae s-a născut la 3 februarie 1967, la Craiova. În anul 1991 a absolvit cursurile Facultății de Drept a Universității din București, ca șef de promoție, devenind în anul 2003 doctor în drept civil al Universității din București, cu teza intitulată „Prescripția extinctivă”, pentru care i s-a conferit cea mai înaltă distincție: *summa cum laude*. De la absolvire și până în prezent a acumulat o bogată experiență profesională ca judecător (1991-1995), cadru didactic universitar al Facultății de Drept a Universității din București (din 1995), avocat, director în Ministerul Justiției (1998-2001), arbitru la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României (din 2003). Este membru și președinte al Secției de Drept privat a Academiei de Științe Juridice din România (din 2017). În anul 1992 a absolvit Institutul de Pregătire și Perfecționare a Magistratilor (actualmente, Institutul Național al Magistraturii), ca șef de promoție. De asemenea, a fost director al revistei „Pandectele române” – serie nouă (2001-2006), fondator și director al „Revistei române de drept privat” (2007-2016). Totodată, în calitate de consultant științific, a participat la elaborarea și redactarea proiectului Noului Cod civil român (1997-2003; 2006-2008) și al Noului Cod de procedură civilă (2006-2008), inclusiv a proiectelor legilor de punere în aplicare a acestora.

Activitate științifică: autor sau, după caz, coautor a 6 monografii, al unui tratat de publicitate imobiliară, al unui tratat de prescripție extinctivă, precum și al unor cursuri selective pentru licență (în mai multe ediții succesive), dar și a peste 70 de articole, studii și note (unele în colaborare), scrise în materia dreptului privat, în special în domeniul legislației funciare, al drepturilor reale și publicității imobiliare, al dreptului persoanelor și al dreptului obligațiilor, precum și în materia procedurii civile și publicate în cele mai prestigioase reviste de specialitate din România.

De același autor: *Drept civil. Teoria generală*, vol. I, *Teoria dreptului civil*, Ed. Solomon, București, 2017 (lucrare distinsă cu Premiul „Mihail Eliescu” pe anul 2017 al Uniunii Juriștilor din România); *Drept civil. Persoanele*, Ed. Universul Juridic, București, 2016 (în colaborare cu Vasile Bîcu, George-Alexandru Ilie și Radu Rizoiu); *Unificarea dreptului obligațiilor civile și comerciale*, Ed. Universul Juridic, București, 2015; *Contribuții la studiul conflictului de legi în timp în materie civilă (în lumina Noului Cod civil)*, Ed. Universul Juridic, București, 2013 (lucrare distinsă cu Premiul „Andrei Rădulescu” pe anul 2013 al Uniunii Juriștilor din România); *Codex iuris civilis*, 2 tomuri [t. I: *Noul Cod civil. Ediție critică*; t. II: *Legi conexe (derogatorii și complementare) Noului Cod civil*], Ed. Universul Juridic, București, 2012; *Tratat de publicitate imobiliară*, 2 vol., ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2011; *Tratat de prescripție extinctivă*, Ed. Universul Juridic, București, 2010 (lucrare distinsă cu Premiul „Traian Ionașcu” pe anul 2010 al Revistei române de drept privat și al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din România); *Tratat de publicitate imobiliară*, 2 vol., Ed. Universul Juridic, București, 2006 (lucrare distinsă cu Premiul „Andrei Rădulescu” al Academiei Române pe anul 2006 și Premiul „Mihail Eliescu” pe anul 2006 al Uniunii Juriștilor din România și al Societății Academice „Titu Maiorescu”); *Prescripția extinctivă*, Teză de doctorat, Ed. Rosetti, București, 2004 (lucrare distinsă cu Premiul „Istrate Micescu” pe anul 2004 al Uniunii Juriștilor din România și al Societății Academice „Titu Maiorescu”); *Regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv*, Ed. Rosetti, București, 2001 (în colaborare cu Fl.A. Baiaș și B. Dumitrache), 2 vol. (vol. I: *Legea nr. 10/2001, comentată și adnotată*; vol. II: *Legislație și jurisprudență*) (lucrare distinsă cu Premiul „COPY-RO” pe anul 2001 al Societății de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor de pe lângă Uniunea Scriitorilor din România); *Publicitatea imobiliară și noile cărți funciare*, Edit Press Mihaela, București, 2000.

Distincții: Ordinul Național „Steaua României”, în grad de Cavaler, pentru merite în elaborarea jurisprudenței, reforma justiției și corecta aplicare a legilor (2000); Insigna de onoare a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din România, pentru merite deosebite în activitatea de reformare a executării silite judecătorești (2008); Placheta Ministerului Justiției în semn de prețuire pentru contribuția la elaborarea Codului civil și a Codului de procedură civilă (2008); Titlul de excelență al Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților pentru merite deosebite în dezvoltarea și promovarea științelor juridice (2016).

Studenților și masteranzilor mei:

Celor de ieri, în amintirea primei întâlniri cu dreptul perfect (ius perfectum),

Celor de azi, pentru strădania de a cunoaște adevăratele fundamente, virtuțile și subtilitățile dreptului comun (ius commune),

Celor de mâine, cu speranța de a descoperi și studia adevăratul drept (verum ius).

Cuprins

Abrevieri.....	XXXIII
Titlul I. Caracterizare generală a drepturilor subiective civile.....	1
Capitolul I. Tipologia drepturilor și obligațiilor civile.....	1
Secțiunea I. Noțiuni generale privind raportul juridic civil.....	1
§1. Noțiunea, caracterele și structura raportului juridic civil.....	1
1. Dreptul civil și raportul juridic civil.....	1
2. Particularitățile raportului juridic civil.....	2
3. Structura raportului juridic civil.....	4
§2. Plan de studiu.....	8
4. Plan.....	8
Secțiunea a II-a. Dreptul subiectiv civil.....	8
Subsecțiunea I. Noțiunea dreptului subiectiv civil.....	8
§1. Preliminarii.....	8
5. Precizări prealabile.....	8
6. Plan.....	11
§2. Conceptul de drept subiectiv civil.....	11
A. Definiția, structura și caracterele dreptului subiectiv civil.....	11
7. Definiție și terminologie.....	11
8. Structura dreptului subiectiv civil.....	18
9. Caracterele dreptului subiectiv civil.....	19
B. Delimitarea dreptului subiectiv civil față de alte prerogative juridice individuale.....	20
1) <i>Precizări prealabile</i>	20
10. Dreptul subiectiv civil <i>versus</i> alte prerogative civile.....	20
2) <i>Dreptul subiectiv civil și libertatea civilă</i>	20
11. Conceptul de libertate civilă.....	20
12. Comparatie între dreptul subiectiv civil și libertatea civilă.....	24
3) <i>Dreptul subiectiv civil și facultatea civilă</i>	24
13. Conceptul de facultate civilă.....	24
14. Comparatie între dreptul subiectiv civil și facultatea civilă.....	26
4) <i>Dreptul subiectiv civil și puterea civilă</i>	26
15. Conceptul de putere civilă.....	26
16. Comparatie între dreptul subiectiv civil și puterea civilă.....	27
§3. Clasificarea (diviziunea) drepturilor subiective civile.....	27
A. Generalități.....	27
17. Criterii tradiționale de clasificare și categoriile de drepturi subiective civile corespunzătoare.....	27
18. Criteriile de clasificare reținute și categoriile de drepturi subiective civile corespunzătoare.....	33

B. Analiza principalelor categorii de drepturi subiective civile	33
19. Drepturile subiective civile primare și drepturile subiective civile secundare	33
20. Drepturi subiective civile de realizare imediată și drepturi subiective civile de realizare mediată.....	40
21. Drepturi patrimoniale și drepturi extrapatrimoniale	42
22. Drepturi principale și drepturi accesorii	43
23. Drepturi certe și drepturi incerte	44
Subsecțiunea a II-a. Drepturile subiective civile primare	47
§1. Drepturile personalității.....	47
24. Noțiuni generale	47
25. <i>Sedes materiae</i>	49
26. Clasificarea drepturilor personalității	53
§2. Drepturile personale (obligaționale).....	57
27. Noțiuni generale	57
28. Structura dreptului personal	59
29. <i>Sedes materiae</i>	63
30. Clasificarea drepturilor personale (obligaționale).....	63
§3. Drepturile reale	64
A. Noțiuni generale	64
31. Conceptul de drept real.....	64
32. Problema autonomiei drepturilor reale.....	66
33. Comparatie între dreptul real și dreptul de creanță.....	76
B. Tipologia drepturilor reale în dreptul civil român	79
34. Drepturile reale consacrate de Noul Cod civil	79
35. Drepturile reale în sistemul dreptului civil actual	85
C. Structura dreptului real	106
1) <i>Generalități</i>	106
36. Structura dreptului real	106
37. Subiectele dreptului real.....	106
38. Obiectul dreptului real.....	109
2) <i>Bunurile</i>	110
39. Conceptul de „bunuri” în lumina Noului Cod civil.....	110
40. Criterii de clasificare a bunurilor și categoriile de bunuri corespunzătoare.....	115
41. Bunuri mobile și bunuri imobile	116
42. Bunuri aflate în circuitul civil și bunuri scoase din circuitul civil	122
43. Bunuri determinate individual (<i>res certa</i>) și bunuri determinate generic (<i>res genera</i>).....	125
44. Bunuri fungibile și bunuri nefungibile	128
45. Bunuri consumptibile și bunuri neconsumptibile.....	130
46. Bunuri frugifere și bunuri nefrugifere	131
47. Bunuri divizibile și bunuri indivizibile.....	134
48. Bunuri principale și bunuri accesorii.....	135

49. Bunuri corporale și bunuri incorporale.....	137
50. Bunuri izolate (individuale) și mase de bunuri.....	142
51. Bunuri domeniiale și bunuri nedomeniale.....	144
52. Bunuri de folosință exclusivă și bunuri de folosință comună.....	145
53. Bunuri sesizabile și bunuri insesizabile.....	147
§4. Drepturile intelectuale.....	147
A. Noțiuni generale.....	147
54. Conceptul de drepturi intelectuale.....	147
55. Structura drepturilor intelectuale.....	150
56. Natura juridică a drepturilor intelectuale.....	155
B. Reglementarea și clasificarea drepturilor intelectuale.....	158
57. <i>Sedes materiae</i>	158
58. Clasificarea drepturilor intelectuale.....	159
Subsecțiunea a III-a. Problema așa-numitelor „drepturi secundare” sau „drepturi potestative”.....	161
§1. Datele problemei.....	161
59. Precizări prealabile.....	161
60. Poziția „doctrinei” românești asupra așa-numitelor drepturi „secundare” sau „potestative”.....	161
§2. Conceptul de „drept secundar” sau „drept potestativ”.....	166
61. Definiție și terminologie.....	166
62. Caractere juridice.....	170
§3. Clasificarea (diviziunea) drepturilor secundare (zise și potestative).....	172
63. Criterii de clasificare și categorii de drepturi secundare.....	172
64. Categorii de drepturi secundare.....	173
Secțiunea a III-a. Obligația civilă.....	176
§1. Conceptul de obligație civilă.....	176
A. Polisemia termenului de „obligație civilă”.....	176
65. Precizări prealabile.....	176
B. Delimitarea conceptuală a noțiunii de „obligație civilă”. Terminologie.....	177
66. Obligația ca <i>iuris vinculum</i> . Definiția legală a obligației – raport juridic obligațional.....	177
67. Obligația civilă ca <i>iuris officium (debitum)</i> . Definiția obligației civile – latura pasivă a conținutului raportului juridic civil.....	181
68. Sensurile sintagmei „obligație civilă”.....	182
§2. Structura obligației civile.....	183
A. Preliminarii.....	183
69. Precizări prealabile.....	183
B. Structura obligației <i>stricto sensu</i>	184
70. Subiectul (titularul) obligației <i>stricto sensu</i>	184
71. Conținutul și obiectul obligației <i>stricto sensu</i>	186
C. Problema analizei unitare sau dualiste a obligației <i>lato sensu</i>	187
72. Datele problemei.....	187

73. Concepția monistă asupra obligației civile.....	187
74. Concepția dualistă asupra obligației civile.....	188
75. Structura obligației (raportului obligațional) în Noul Cod civil	191
§3. Clasificarea (diviziunea) obligațiilor civile	192
76. Criteriile de clasificare și categoriile de obligații civile în funcție de aceste criterii	192
77. Obligații de a da, obligații de a face, obligații de a nu face și obligații de a lăsa a se face ceva	193
78. Obligații civile pozitive, obligații negative și obligații pasive	197
79. Obligații de rezultat și obligații de mijloace.....	197
80. Obligații civile obișnuite, obligații opozabile și terților și obligații reale	199
81. Obligații civile perfecte și obligații civile imperfecte	204
Secțiunea a IV-a. Obligația naturală – obligație civilă imperfectă sau datorie morală?	206
§4. Obligațiile naturale, între obligații civile și datorii morale.....	206
82. Datele problemei	206
83. Conceptul de „obligație naturală”	209
§2. Controversa privind natura juridică a obligațiilor naturale.....	214
84. Precizări prealabile	214
85. Teoria clasică.....	214
86. Teoria modernă	215
87. Teoria neoclasică.....	216
§3. Clasificarea (diviziunea) obligațiilor naturale	220
88. Obligații civile degenerate și obligații civile avortate	220
§4. Efectele obligațiilor naturale	222
89. Enumerare	222
90. Efecte admise ale obligațiilor naturale	222
91. Efecte neadmise sau controversate ale obligațiilor naturale.....	225
Capitolul II. Izvoarele drepturilor subiective civile.....	230
Secțiunea I. Noțiuni generale	230
§1. Considerații generale	230
92. Precizări prealabile	230
93. Noțiunea de „izvor al drepturilor subiective civile concrete”	231
§2. Clasificarea izvoarelor drepturilor subiective civile concrete.....	232
94. Criterii de clasificare și categorii corespunzătoare.....	232
95. Acțiuni omenеști și fapte naturale (evenimente)	233
96. Izvoare de drepturi patrimoniale și izvoare de drepturi nepatrimoniale.....	234
97. Fapt juridic <i>lato sensu</i> și fapt juridic <i>stricto sensu</i>	235
Secțiunea a II-a. Modurile de dobândire a drepturilor reale.....	236
§1. Noțiuni generale	236
98. Noțiunea de „mod de dobândire”	236
99. <i>Sedes materiae</i>	236

§2. Clasificarea (diviziunea) modurilor de dobândire a drepturilor reale.....	239
100. Criterii de clasificare	239
101. Moduri de dobândire universală sau cu titlu universal și moduri de dobândire cu titlu particular.....	240
102. Moduri de dobândire între vii (<i>inter vivos</i>) și moduri de dobândire pentru cauză de moarte (<i>mortis causa</i>).....	241
103. Moduri de dobândire originare și moduri de dobândire derivate.....	241
104. Moduri de dobândire cu titlu oneros și moduri de dobândire cu titlu gratuit	243
Secțiunea a III-a. Izvoarele obligațiilor	243
§1. Noțiuni generale	243
105. Noțiunea de „izvor de obligații”.....	243
106. <i>Sedes materiae</i>	244
§2. Clasificarea (diviziunea) izvoarelor obligațiilor	245
107. Clasificare.....	245
108. Actele juridice – izvoare de obligații.....	245
109. Faptele juridice – izvoare de obligații	247
Capitolul III. Publicitatea drepturilor, actelor și faptelor juridice civile	249
Secțiunea I. Noțiuni generale	249
§1. Preliminarii	249
110. Precizări prealabile	249
111. Forme de publicitate.....	251
112. Plan.....	252
§2. Noțiunea publicității în dreptul civil.....	253
113. Definiție și terminologie.....	253
114. <i>Sedes materiae</i>	254
§3. Delimitarea formalităților de publicitate față de alte formalități legale	254
115. Necesitatea delimitării. Cazuri	254
116. Forma cerută <i>ad validitatem</i> și forma cerută pentru publicitate.....	256
117. Actele de stare civilă și formalitățile de publicitate <i>stricto sensu</i>	256
118. Actele de procedură și formalitățile de publicitate <i>stricto sensu</i>	258
Secțiunea a II-a. Clasificarea formelor de publicitate în dreptul civil.....	263
§1. Criterii de clasificare	263
119. Enunțarea criteriilor de clasificare și categoriile formelor de publicitate corespunzătoare	263
§2. Analiza principalelor forme de publicitate civilă	264
120. Publicitatea de drepturi sau de situații juridice și publicitatea unor acte sau fapte juridice	264
121. Publicitatea de fapt și publicitatea legală	265
122. Publicitatea declarativă, publicitatea confortativă și publicitatea constitutivă.....	269
123. Publicitatea facultativă și publicitatea necesară	274

§3. Alte forme de publicitate	275
124. Publicitatea inutilă, publicitatea superflua și publicitatea omisă ori întârziată	275
125. Publicații, înscrieri, transcrieri sau adnotări	276
Secțiunea a III-a. Rolul publicității în dreptul civil	277
§1. Importanța publicității în general	277
126. Precizări prealabile	277
§2. Funcțiile publicității în dreptul civil	277
127. Enumerare	277
128. – 1°. Funcția esențială a publicității. Informarea terților despre situația juridică făcută publică	278
129. – 2°. Funcția constitutivă sau translativă de drepturi a publicității	279
130. – 3°. Funcția de opozabilitate față de terți a publicității	281
131. – 4°. Funcția de soluționare a eventualelor conflicte de drepturi dintre anumite persoane	285
132. – 5°. Funcția achizitivă (creatoare) de drepturi a publicității	287
133. – 6°. Funcția probatorie a publicității	289
§3. Raportul dintre cunoașterea prezumată a situațiilor juridice făcute publice și cunoașterea efectivă, fără publicitate, a acestora	291
A. Datele problemei	291
134. Precizări prealabile	291
135. Modalități de rezolvare a relației dintre cunoașterea prezumată, bazată pe publicitatea legală, și cunoașterea efectivă, bazată pe publicitatea naturală	294
B. Raportul dintre publicitatea legală și cunoașterea în fapt a situațiilor juridice supuse formalităților de publicitate în dreptul civil român	296
136. <i>Sedes materiae</i>	296
137. Cazuri de echipolență între publicitatea legală și cunoașterea efectivă	297
138. Cazuri de preeminență a publicității legale față de cunoașterea efectivă	299
Titlul II. Actul juridic civil.....	303
Capitolul I. Noțiunea și clasificarea actelor juridice civile.....	303
Secțiunea I. Noțiunea actului juridic civil	303
§1. Definiție și terminologie	303
139. Definiția actului juridic civil	303
140. Sensurile sintagmei „act juridic civil”	308
§2. Rolul actului juridic civil	309
141. Importanța actului juridic	309
142. Plan	309
Secțiunea a II-a. Clasificarea actelor juridice civile	310
§1. Preliminarii	310
143. Necesitate și utilitate	310
144. Plan	310

§2. Criterii de clasificare și categorii de acte juridice civile corespunzătoare.....	311
145. Principalele clasificări ale actelor juridice civile întâlnite în literatura noastră juridică.....	311
146. Apreciere critică. Incoerența și insuficiența clasificărilor formulate în literatura de drept civil.....	313
147. Criteriile de clasificare reținute și categoriile de acte juridice corespunzătoare.....	314
§3. Analiza principalelor categorii de acte juridice civile.....	315
A. Acte juridice civile unilaterale, bilaterale și plurilaterale.....	315
148. Definiție și caracterizare.....	315
149. Importanța juridică.....	319
B. Acte juridice civile patrimoniale și acte juridice civile nepatrimoniale.....	319
1) <i>Noțiuni generale</i>	319
150. Definiție și caracterizare.....	319
151. Importanța juridică.....	320
2) <i>Diviziunea actelor civile patrimoniale</i>	320
152. Acte cu titlu oneros, acte cu titlu gratuit și acte neutre.....	320
153. Acte de conservare și acte de administrare.....	325
154. <i>Acte ut singuli și acte ut plurimi</i>	327
3) <i>Diviziunea actelor nepatrimoniale</i>	328
155. Acte de stare civilă și acte de individualizare (identificare) a persoanelor.....	328
156. Alte acte nepatrimoniale.....	329
C. Acte juridice civile consensuale și acte juridice formale.....	329
157. Definiție și caracterizare.....	329
158. Importanța juridică.....	330
D. Acte juridice civile de formație progresivă și acte juridice civile de formație imediată. Acte juridice civile provizorii și acte juridice definitive.....	331
159. Definiție și caracterizare.....	331
160. Importanța juridică.....	332
E. Acte juridice civile creatoare (constitutive) de drepturi sau situații juridice noi și acte juridice civile necreatoare (neconstitutive) de drepturi sau situații juridice noi.....	333
161. Definiție și caracterizare.....	333
162. Importanța juridică.....	336
F. Acte juridice civile numite (tipice) și acte juridice civile nenumite (atipice).....	336
163. Definiție și caracterizare.....	336
164. Importanța juridică.....	337

G. Alte categorii de acte juridice civile.....	338
165. Acte juridice civile strict personale și acte juridice civile care pot fi încheiate și prin reprezentare.....	338
166. Acte juridice civile subiective și acte juridice civile condiție	338
167. Acte juridice civile pure și simple și acte juridice civile afectate de modalități.....	339
168. Acte juridice civile cauzale (concrete) și acte juridice civile acauzale (abstracte).....	340
169. Acte principale și acte accesorii	341
170. Acte juridice civile între vii (<i>inter vivos</i>) și acte juridice civile pentru cauză de moarte (<i>mortis causa</i>).....	341
171. Acte juridice civile cu executare dintr-odată (<i>uno actu</i>), acte juridice civile cu executare continuă și acte juridice civile cu executare succesivă.....	342
Capitolul II. Condițiile actului juridic civil.....	343
Secțiunea I. Noțiunea, reglementarea și clasificarea condițiilor actului juridic civil	343
§1. Noțiuni generale	343
172. Definiție și terminologie.....	343
173. Plan.....	344
§2. Reglementarea condițiilor actului juridic civil	344
174. <i>Sedes materiae</i>	344
175. Legea aplicabilă condițiilor actului juridic civil.....	345
§3. Clasificarea condițiilor actului juridic civil	345
176. Criterii de clasificare și categorii de condiții în funcție de aceste criterii	345
Secțiunea a II-a. Condițiile de fond (esențiale) ale formării actului juridic civil	346
§1. Capacitatea de a încheia actul juridic civil	346
A. Noțiuni generale	346
177. Definiție și terminologie.....	346
178. <i>Sedes materiae</i>	347
B. Principiul capacității și excepția de la acest principiu	357
179. Consacrare.....	357
180. Caracterizare.....	357
C. Incapacități legale de a încheia acte juridice civile.....	358
181. Definiție și terminologie.....	358
182. Criterii de clasificare și categorii corespunzătoare.....	359
D. Sancțiunea nerespectării incapacității de a încheia acte juridice civile.....	360
183. Nulitatea sau anulabilitatea actului juridic civil	360
§2. Consimțământul.....	361
A. Considerații generale.....	361
1) <i>Consimțământul și voința juridică</i>	361
184. Elementele voinței juridice.....	361
185. Corelația dintre consimțământ și voința juridică.....	362

2) Formarea voinței de a încheia actul juridic civil.....	362
186. Formarea graduală a voinței juridice.....	362
187. Mecanismul formării actului juridic civil.....	362
3) Principiile voinței de a încheia actul juridic civil.....	363
188. Principiile voinței juridice. Enumerare.....	363
189. Principiul libertății actelor juridice civile (zis și „principiul autonomiei de voință”).....	363
190. Principiul voinței interne sau reale.....	366
B. Definiția și reglementarea consimțământului.....	368
191. Definiție și terminologie.....	368
192. <i>Sedes materiae</i>	369
C. Condițiile de validitate a consimțământului.....	369
193. Enumerare.....	369
194. Consimțământul trebuie să provină de la o persoană cu discernământ.....	370
195. Consimțământul trebuie exprimat cu intenția de a produce efecte juridice.....	372
196. Consimțământul trebuie să fie exteriorizat.....	373
197. Consimțământul trebuie să fie nealterat printr-un viciu de consimțământ.....	375
D. Viciile de consimțământ.....	375
1) Eroarea.....	375
198. Definiție și terminologie.....	375
199. <i>Sedes materiae</i>	376
200. Clasificare.....	377
201. Structura erorii-viciu de consimțământ.....	383
202. Condițiile de existență a erorii-viciu de consimțământ.....	383
203. Sancțiuni.....	386
2) Dolul (<i>Eroarea provocată</i>).....	387
204. Definiție și terminologie.....	387
205. <i>Sedes materiae</i>	388
206. Clasificare.....	389
207. Structura.....	391
208. Condiții.....	392
209. Sancțiuni.....	393
3) <i>Violența (Temerea)</i>	394
210. Definiție și terminologie.....	394
211. <i>Sedes materiae</i>	394
212. Clasificare.....	395
213. Structură.....	396
214. Condiții.....	397
215. Sancțiuni.....	398
4) <i>Leziunea</i>	399
216. Definiție și terminologie.....	399
217. <i>Sedes materiae</i>	400

218. Structură	402
219. Domeniu de aplicare.....	403
220. Condiții	403
221. Sancțiuni	404
E. Comparație între viciile de consimțământ	405
222. Asemănări	405
223. Deosebiri	406
§3. Obiectul actului juridic civil	406
A. Considerații generale	406
1) <i>Controversa privind obiectul actului juridic civil</i>	406
224. Datele controversii	406
225. Concepția Codului civil	408
2) <i>Noțiunea, reglementarea și delimitarea obiectului actului juridic civil</i>	410
226. Noțiunea obiectului actului juridic	410
227. <i>Sedes materiae</i>	410
228. Delimitarea obiectului actului juridic civil	411
229. Corelația dintre obiectul și conținutul (efectele) actului juridic civil	413
B. Condițiile de validitate a obiectului actului juridic civil	414
1) <i>Generalități</i>	414
230. Enumerare	414
2) <i>Validitatea obiectului actului juridic civil</i>	414
231. Enumerare	414
232. Analiză	415
233. Sancțiuni	415
3) <i>Validitatea obiectului obligațiilor actului juridic civil</i>	416
234. Enumerare	416
235. Analiză	416
236. Sancțiuni	417
4) <i>Validitatea obiectului prestațiilor („obiectului” obligațiilor) actului juridic civil</i>	417
237. Enumerare	417
238. Analiză	417
239. Sancțiuni	422
§4. Cauza (scopul) actului juridic civil	422
A. Noțiuni generale	422
240. Definiție și terminologie	422
241. <i>Sedes materiae</i>	423
242. Delimitarea cauzei actului juridic civil	426
B. Elementele cauzei actului juridic civil	427
243. Sistemul Codului civil din 1864	427
244. Sistemul Noului Cod civil	429

C. Condițiile de validitate a cauzei actului juridic civil	429
245. Enumerare	429
246. Analiză	430
247. Sancțiuni	433
D. Rolul și proba cauzei	433
248. Rolul cauzei	433
249. Proba cauzei	433
Secțiunea a III-a. Forma actului juridic civil	434
§1. Noțiuni generale	434
A. Noțiunea, reglementarea și clasificarea condițiilor de formă	434
250. Definiție și terminologie	434
251. <i>Sedes materiae</i>	435
252. Clasificarea condițiilor de formă	435
§2. Libertatea formei. Principiul consensualismului	436
253. Principiul consensualismului	436
254. Conținutul și limitele principiului consensualismului	438
255. Avantajele și inconvenientele consensualismului și formalismului	438
§3. Formalități speciale pentru încheierea actului juridic civil	441
A. Forma cerută <i>ad solemnitatem</i>	441
1) <i>Noțiuni generale</i>	441
256. Definiție și terminologie	441
257. Justificarea formei <i>ad solemnitatem</i>	442
258. Caractere juridice	442
259. Condiții de validitate	442
2) <i>Aplicații ale formei ad solemnitatem. Sancțiuni</i>	444
260. Precizări prealabile	444
261. Aplicații ale formei <i>ad solemnitatem</i> în Codul civil	444
262. Aplicații ale formei <i>ad solemnitatem</i> în alte legi – izvoare de drept civil	446
263. Sancțiuni	446
B. Forma cerută <i>ad traditionem</i>	447
264. Definiție și terminologie	447
265. Justificare, caractere și condiții	448
266. Aplicații	449
267. Sancțiuni	450
§4. Formalitățile pentru eficacitatea actului juridic civil	450
1) <i>Forma cerută ad probationem</i>	450
268. Definiție și terminologie	450
269. Justificare, caractere juridice și condiții	450
270. Aplicații	451
271. Sancțiuni	452
2) <i>Forma cerută ad opposabilitatem</i>	453
272. Definiție și terminologie	453
273. Justificare, caractere juridice și condiții	453

274. Aplicații.....	454
275. Sancțiuni.....	454
Secțiunea a IV-a. Condițiile accidentale (neesențiale) ale formării actului juridic civil (Modalitățile actului juridic civil).....	455
§1. Considerații generale.....	455
276. Noțiuni generale.....	455
277. <i>Sedes materiae</i>	455
278. Plan.....	455
§2. Termenul – modalitate a actului juridic civil.....	456
A. Noțiuni generale.....	456
279. Definiție și terminologie.....	456
280. <i>Sedes materiae</i>	456
281. Clasificarea termenelor.....	457
B. Efectele termenului.....	460
282. Precizări prealabile.....	460
283. Efectele termenului suspensiv.....	460
284. Efectele termenului extinctiv.....	462
§3. Condiția – modalitate a actului juridic civil.....	462
A. Noțiuni generale.....	462
285. Definiție și terminologie.....	462
286. <i>Sedes materiae</i>	463
287. Clasificarea condițiilor.....	463
B. Efectele condiției.....	467
288. Precizări prealabile.....	467
289. Efectele condiției suspensive.....	468
290. Efectele condiției rezolutorii.....	470
§4. Sarcina – modalitate a actului juridic civil cu titlu gratuit.....	471
291. Definiție și terminologie.....	471
292. <i>Sedes materiae</i>	471
293. Clasificarea sarcinilor.....	471
294. Efectele sarcinii.....	471
§5. Comparație între modalitățile actului juridic civil.....	472
295. Comparație între termen și condiție.....	472
296. Comparație între sarcină și condiție.....	472
Capitolul III. Efectele actului juridic civil.....	473
Secțiunea I. Noțiunea, reglementarea și determinarea efectelor actului juridic civil.....	473
§1. Noțiuni generale.....	473
297. Definiție și terminologie.....	473
298. Corelația obiectului cu efectele actului juridic civil.....	474
§2. Reglementarea efectelor actului juridic civil.....	474
299. <i>Sedes materiae</i>	474
300. Legea aplicabilă efectelor actului juridic civil.....	475
§3. Determinarea efectelor actului juridic civil.....	476
301. Noțiuni generale.....	476

302. Proba actului juridic civil	476
303. Interpretarea actului juridic civil	476
Secțiunea a II-a. Principiile efectelor actului juridic civil și excepțiile lor	479
Subsecțiunea I. Considerații generale	479
§1. Noțiunea, reglementarea și delimitarea principiilor efectelor actului juridic civil	479
304. Definiție și terminologie.....	479
305. <i>Sedes materiae</i>	479
306. Delimitare.....	480
§2. Controversa privind principiile efectelor actului juridic civil.....	481
307. Punctele de vedere formulate în cadrul controversei.....	481
308. Soluția reținută. Enumerare	483
Subsecțiunea a II-a. Principiul forței obligatorii	484
§1. Noțiuni generale	484
309. Definiție și terminologie.....	484
310. <i>Sedes materiae</i>	484
311. Fundament.....	485
§2. Conținutul și sfera de aplicare (întinderea) ale principiului forței obligatorii	486
A. Conținutul principiului obligativității efectelor actului juridic civil	486
312. Latura pozitivă și cea negativă ale principiului obligativității	486
313. Executabilitatea actului juridic civil.....	487
314. Irevocabilitatea actului juridic civil.....	487
B. Întinderea principiului obligativității efectelor actului juridic civil. Relativitatea efectelor actului juridic civil	488
1) <i>Relativitatea efectelor actului juridic civil</i>	488
315. Definiție și terminologie.....	488
316. Fundament.....	488
2) <i>Conținutul relativității efectelor actului juridic civil. Noțiunile de „părți”, „avânzi-cauză” și „terți”</i>	489
317. Datele problemei	489
3) <i>Noțiunile de „părți”, „avânzi-cauză” și „terți” în sistemul Codului civil din 1864</i>	489
318. Precizări prelabile	489
319. Noțiunile de „părți”, „avânzi-cauză” și „terți” în doctrina clasică	489
320. Noțiunile de „părți”, „avânzi-cauză” și „terți” în doctrina contemporană	493
4) <i>Noțiunile de „părți”, „avânzi-cauză” și „terți” în sistemul Noului Cod civil</i>	499
321. Precizări prelabile	499
322. Noțiunile de „părți”, „avânzi-cauză” și „terți”	499
§3. Excepții de la principiul forței obligatorii a actului juridic civil	504
A. Noțiuni generale	504
323. Limitele principiului obligativității. Excepții	504

B. Excepții de la executabilitatea și irevocabilitatea actului juridic civil.....	505
324. Excepții de la forța executorie a actului juridic civil.....	505
325. Excepții de la irevocabilitatea actului juridic civil.....	508
C. Excepțiile de la relativitatea actului juridic civil.....	514
326. Precizări prealabile.....	514
327. Controversa privind excepțiile de la relativitatea efectelor actului juridic civil.....	515
328. Excepții aparente de la relativitatea actului juridic civil.....	518
329. Excepții reale de la relativitatea actului juridic civil.....	520
§3. Principiul opozabilității efectelor actului juridic civil.....	524
A. Noțiuni generale.....	524
330. Definiție și terminologie.....	524
331. <i>Sedes materiae</i>	525
332. Fundament.....	526
333. Conținutul și sfera de aplicare a principiului opozabilității față de terți a actului juridic civil.....	526
334. Excepții de la principiul opozabilității față de terți a actului juridic civil.....	527
Capitolul IV. Nulitatea actului juridic civil.....	530
Secțiunea I. Noțiunea, reglementarea și delimitarea nulității actului juridic civil.....	530
§1. Noțiunea, funcțiile și concepția despre nulitate.....	530
335. Definiție și terminologie.....	530
336. Funcțiile nulității.....	532
337. Concepția despre nulitate.....	532
§2. Reglementarea nulității actului juridic civil.....	536
338. <i>Sedes materiae</i>	536
339. Legea aplicabilă nulității.....	538
§2. Delimitarea nulității actului juridic civil.....	538
A. Delimitarea nulității față de alte sancțiuni de drept civil – cauze de ineficacitate a actului juridic civil.....	538
340. Precizări prealabile.....	538
341. Analiză comparativă.....	539
B. Nulitatea și inexistența actului juridic civil.....	543
342. Datele problemei.....	543
343. Comparație între nulitatea absolută și inexistență.....	544
Secțiunea a II-a. Tipologia nulităților.....	545
Subsecțiunea I. Clasificarea (diviziunea) nulităților.....	545
§1. Criterii de clasificare și categorii de nulități corespunzătoare.....	545
344. Precizări prealabile.....	545
345. Enumerare.....	545
§2. Analiza categoriilor de nulități.....	546
346. Nulitatea absolută și nulitatea relativă.....	546
347. Nulitatea de fond și nulitatea de formă.....	547

348. Nulitatea expresă și nulitatea virtuală.....	547
349. Nulitatea primară (originară) și nulitatea derivată (secundară).....	547
350. Nulitatea de drept (peremptorie) și nulitatea pretoriană (cominatorie).....	548
351. Nulitatea de plin drept (radicală) și nulitatea condițională (facultativă).....	548
352. Nulitatea parțială și nulitatea totală.....	549
353. Nulitatea amiabilă (grațioasă) și nulitatea judiciară (contencioasă).....	550
Subsecțiunea a II-a. Cauzele de nulitate.....	551
§1. Prezentare generală.....	551
354. Precizări prealabile.....	551
355. Plan.....	551
§2. Cauzele de nulitate absolută.....	552
A. Domeniul nulității absolute în sistemul Codului civil 1864.....	552
356. Enumerare.....	552
B. Domeniul nulității absolute în sistemul Noului Cod civil.....	554
357. Enumerare.....	554
§3. Cauzele de nulitate relativă.....	555
A. Domeniul nulității relative în sistemul Codului civil din 1864.....	555
358. Enumerare.....	555
B. Domeniul nulității relative în sistemul Noului Cod civil.....	555
359. Enumerare.....	555
360. Prezumția de nulitate relativă.....	556
Subsecțiunea a III-a. Regimul juridic al nulității.....	557
§1. Preliminarii.....	557
361. Datele problemei.....	557
§2. Regimul nulității absolute.....	557
362. Conținut.....	557
§3. Regimul nulității relative.....	560
363. Conținut.....	560
§4. Comparație de regim juridic între nulitatea absolută și nulitatea relativă.....	563
364. Asemănări și deosebiri.....	563
Secțiunea a III-a. Efectele nulității actului juridic civil.....	564
§1. Preliminarii.....	564
365. Invaliditatea și problema eficacității temporare a actului nul sau anulabil.....	564
366. Plan.....	566
§2. Noțiunea efectelor nulității actului juridic civil.....	566
A. Generalități.....	566
367. Definiție și terminologie.....	566
368. <i>Sedes materiae</i>	567

B. Delimitarea efectelor nulității față de alte consecințe juridice ale actului nul sau anulabil.....	568
369. Nulitatea și refacerea actului nul	568
370. Nulitatea și dreptul la daune-interese	568
§3. Principiile efectelor nulității	569
A. Generalități	569
371. Definiție și terminologie.....	569
372. Enumerare	569
B. Principiul retroactivității efectelor nulității actului juridic civil. Excepții	569
373. Noțiuni generale	569
374. Excepții de la retroactivitatea efectelor nulității actului juridic civil.....	571
C. Principiul restabilirii situației anterioare (principiul <i>restitutio in integrum</i>). Excepții	574
375. Noțiuni generale	574
376. Excepții de la principiul <i>restitutio in integrum</i>	576
D. Principiul desființării actului subsecvent ca urmare a desființării actului inițial (principiul <i>resoluto iure dantis, resolvitur et ius accipientis</i>). Excepții	580
377. Noțiuni generale	580
378. Excepții de la principiul <i>resoluto iure dantis, resolvitur et ius accipientis</i>	583
§4. Principii de drept care înlătură sau anihilează regula <i>quod nullum est, nullum producit effectum</i>	585
379. Precizări prealabile	585
380. Principiul conversiunii actului nul	586
381. Principiul ocrotirii credinței legitime	588
382. Principiul răspunderii civile delictuale.....	591
Secțiunea a IV-a. Validarea actului nul sau anulabil.....	591
383. Datele problemei	591
384. Regularizarea actului nul sau anulabil.....	592
385. Confirmarea actului nul sau anulabil.....	593
386. Dispariția cauzei de nulitate	596
387. Decăderea.....	596
Titlul III. Apărarea drepturilor subiective civile.....	599
Capitolul I. Noțiuni generale.....	599
Secțiunea I. Recunoașterea, garantarea și exercițiul drepturilor subiective civile	599
§1. Recunoașterea și garantarea drepturilor subiective civile.....	599
388. Recunoașterea drepturilor subiective civile.....	599
389. Garantarea drepturilor subiective civile	601
§2. Exercițiul drepturilor subiective civile. Problema abuzului de drept.....	602
A. Exercițiul drepturilor subiective civile	602
390. Exercițarea drepturilor subiective civile.....	602

B. Problema abuzului de drept	604
391. Datele problemei	604
392. Abuzul de drept. Noțiune și delimitare.....	608
393. Condițiile abuzului de drept	612
394. Sancțiunea abuzului de drept.....	614
Secțiunea a II-a. Ocrotirea judiciară a drepturilor subiective civile (dreptul subiectiv, acțiunea civilă și dreptul material la acțiune).....	616
Subsecțiunea I. Considerații preliminare.....	616
§1. Noțiunea de „apărare (ocrotire) a drepturilor subiective civile”.....	616
395. Necesitatea apărării (ocrotirii) drepturilor subiective civile.....	616
396. Noțiunea „apărării (ocrotirii) drepturilor subiective civile”.....	617
§2. Conținutul apărării (ocrotirii) drepturilor subiective civile prin acțiunea civilă.....	618
397. Datele problemei	618
398. Plan.....	619
Subsecțiunea a II-a. Acțiunea civilă – mijloc de ocrotire a drepturilor subiective civile.....	619
§1. Generalități	619
A. Conceptul de acțiune civilă	619
399. Precizări prealabile	619
B. Originea și evoluția conceptului de acțiune civilă. Repere istorice	622
400. Precizări prealabile.....	622
401. Acțiunea în dreptul roman.....	623
402. Noțiunea clasică a acțiunii (secolul XIX).....	625
403. Noțiunea modernă a acțiunii (secolului XX).....	630
C. Natura juridică a acțiunii civile.....	633
404. Natura juridică bivalentă a acțiunii civile.....	633
405. Acțiunea civilă – drept subiectiv autonom	634
406. Acțiunea civilă – ansamblu de mijloace procesuale.....	636
§2. Elementele acțiunii civile	638
407. Enumerare	638
408. Părțile acțiunii civile.....	638
409. Obiectul acțiunii civile	639
410. Cauza (scopul) acțiunii civile	641
§3. Condițiile acțiunii civile	644
411. Enumerare	644
412. Capacitatea procesuală (<i>legitimatia ad processum</i>)	644
413. Calitatea procesuală (<i>legitimatia ad causam</i>).....	646
414. Formularea unei pretenții	648
415. Interesul.....	649
§4. Clasificarea (tipologia) acțiunilor civile	650
416. Criterii de clasificare și categorii de acțiuni civile corespunzătoare.....	650
417. Acțiuni patrimoniale și acțiuni extrapatrimoniale	651
418. Acțiuni în realizare, în constatare sau în constituire de drepturi	656
419. Acțiuni principale, accesorii, adiționale și incidentale	658

Subsecțiunea a III-a. Dreptul material la acțiune – mijloc de realizare silită a dreptului subiectiv civil	659
§1. Preliminarii	659
420. Datele problemei	659
421. Plan.....	662
§2. Controversa asupra unității (unicității) sau dualității (bivalenței) dreptului la acțiune.....	662
A. Teza dualității dreptului la acțiune	662
1) <i>Conținutul tezei dualității dreptului la acțiune</i>	662
422. Distincția dintre dreptul la acțiune în sens material și dreptul la acțiune în sens procesual.....	662
423. Specificul dreptului material la acțiune din structura juridică a drepturilor de creanță născute din contractele sinalagmatiche ?!	665
2) <i>Critica tezei dualiste asupra dreptului la acțiune</i>	667
424. Precizări prealabile	667
425. Aprecieri critică. Chestiunea conceptului de drept procesual la acțiune.....	667
426. Aprecieri critică (continuare). Chestiunea autonomiei și conținutului dreptului material la acțiune.....	668
B. Teza unității dreptului la acțiune	680
1) <i>Conținutul tezei moniste a dreptului la acțiune</i>	680
427. Precizări prealabile. Divergența de opinii	680
428. – 1 ^o . Teza Dlui Emil Poenaru: Dreptul la acțiune – element al capacității civile	681
429. – 2 ^o . Teza Dlui Decan Viorel Mihai Ciobanu: Dreptul la acțiune – element al dreptului subiectiv civil.....	681
430. – 3 ^o . Teza procesualistă: Dreptul la acțiune – drept subiectiv procesual civil.....	682
2) <i>Critica tezei moniste asupra dreptului la acțiune</i>	686
431. Precizări prealabile	686
432. <i>Ad primam opinionem</i> : dreptul la acțiune – element al capacității civile	686
433. <i>Ad secundam opinionem</i> : dreptul la acțiune – element al dreptului subiectiv civil.....	687
434. <i>Ad tertiam opinionem</i> : dreptul la acțiune – drept procesual civil	688
C. Soluția pe care o propunem. Dualitatea dreptului la acțiune: dreptul material la acțiune și dreptul procesual la acțiune	690
435. Precizări prealabile	690
436. Dreptul material la acțiune – drept distinct de dreptul subiectiv substanțial primar	691
437. Dreptul material la acțiune – drept distinct de dreptul procesual la acțiune.....	695
§3. Controversa asupra conținutului dreptului la acțiune în sens material (sau asupra naturii juridice a dreptului de a obține executarea silită)	696

A. Datele problemei	696
438. Dreptul (material) la acțiune <i>versus</i> dreptul de a cere (obține) executarea silită?	696
439. Plan.....	698
B. Punctele de vedere formulate în cadrul controversii.....	698
440. Teoria monistă a profesorului Mihail Eliescu	698
441. Teoria dualistă a lui Arthur Hilsenrad	700
B. Aprecieri critice. Soluția reținută	704
442. Precizări prealabile	704
443. Critica teoriei moniste și a teoriei dualiste asupra naturii juridice a dreptului de a obține executarea silită	704
444. Soluția care trebuie reținută.....	710
D. Corelația dreptului de a obține condamnarea pârâtului (dreptul material la acțiune în sens restrâns) cu dreptul de a obține executarea silită	714
445. Precizări prealabile	714
446. Comparatie între dreptul material la acțiune <i>stricto sensu</i> (dreptul la acțiunea condamnatorie) și dreptul de a obține executarea silită (dreptul la acțiunea executorie)	715
447. Corelația dreptului material la acțiune <i>stricto sensu</i> (dreptul la acțiunea condamnatorie) cu dreptul de a obține executarea silită (dreptul la acțiunea executorie)	717
Secțiunea a III-a. Corelația dreptului subiectiv civil cu acțiunea civilă și dreptul la acțiune	718
§1. Dreptul subiectiv civil și dreptul la acțiune	718
A. Dreptul subiectiv civil și dreptul material la acțiune	718
448. Precizări prealabile	718
449. Comparatia între dreptul subiectiv și dreptul material la acțiune	718
450. Corelația dreptului subiectiv cu dreptul material la acțiune	720
B. Dreptul subiectiv civil și dreptul procesual la acțiune	722
451. Comparatie între dreptul subiectiv și dreptul procesual la acțiune	722
452. Corelația dreptului subiectiv cu dreptul procesual la acțiune	723
§2. Dreptul subiectiv civil și acțiunea civilă.....	723
453. Precizări prealabile	723
454. Rolul acțiunii în justiția statală	725
455. Rolul acțiunii arbitrale.....	728
456. Corelația dreptului subiectiv cu acțiunea civilă.....	732
§3. Dreptul la acțiune și acțiunea civilă.....	734
457. Dreptul material la acțiune și acțiunea civilă.....	734
458. Dreptul procesual la acțiune și acțiunea civilă	734
459. Dreptul material la acțiune și dreptul procesual la acțiune.....	735

Capitolul II. Prescripția extinctivă și decăderea	737
Secțiunea I. Prescripția extinctivă	737
Subsecțiunea I. Noțiunea, reglementarea și efectul prescripției extinctive	737
§1. Noțiunea prescripției extinctive	737
A. Definiția prescripției extinctive	737
460. Precizări prealabile	737
461. Definiție și terminologie.....	738
B. Natura juridică a prescripției extinctive	741
1) <i>Datele problemei</i>	741
462. Precizări prealabile	741
463. Plan.....	743
2) <i>Prescripția extinctivă este un mod de înlăturare a răspunderii civile</i>	743
464. Conținutul înlăturării prin prescripție a răspunderii civile	743
3) <i>Problema naturii juridice a prescripției dreptului de a obține executarea silită</i>	745
465. Precizări prealabile	745
466. Natura juridică a prescripției dreptului de a cere (obține) executarea silită în sistemul Decretului nr. 167/1958 și al Codului de procedură civilă din 1865	746
467. Natura juridică a prescripției dreptului de a obține executarea silită în sistemul Noului Cod civil și al Noului Cod de procedură civilă	750
C. Delimitarea prescripției extinctive.....	754
468. Precizări prealabile	754
469. Prescripția extinctivă și uzucapiunea (prescripția achizitivă).....	755
470. Prescripția extinctivă și termenul extinctiv	757
§2. Reglementarea prescripției extinctive.....	760
471. <i>Sedes materiae</i>	760
472. Caracterul normelor care reglementează prescripția extinctivă.....	762
473. Convențiile privitoare la prescripția extinctivă	765
474. Legea aplicabilă prescripției extinctive	768
§3. Efectul prescripției extinctive.....	769
475. Ce se stinge prin prescripție în lumina Noului Cod civil?.....	769
476. Principiile efectului prescripției extinctive.....	771
477. Modul de aplicare a prescripției extinctive	773
478. Renunțarea la prescripție	777
Subsecțiunea a II-a. Domeniul prescripției extinctive.....	778
§1. Noțiune și criterii de determinare	778
479. Noțiunea domeniului prescripției extinctive	778
480. Criterii de determinare a domeniului prescripției extinctive	781
481. Plan.....	783

§2. Prescripția extinctivă și drepturile personale (obligaționale).....	783
482. În principiu, drepturile la acțiune privind drepturile personale (obligaționale) sunt prescriptibile extinctiv	783
483. Excepții de la principiul prescriptibilității drepturilor la acțiune privitoare la drepturile personale (obligaționale).....	785
§3. Prescripția extinctivă și drepturile reale	788
484. În principiu, drepturile la acțiune privitoare la drepturile reale sunt imprescriptibile extinctiv	788
485. Excepții de la principiul imprescriptibilității drepturilor la acțiune privind drepturile reale	790
§4. Prescripția extinctivă și drepturile intelectuale.....	791
486. Imprescriptibilitatea drepturilor la acțiune privind drepturile morale ale autorilor și inventatorilor.....	791
487. Imprescriptibilitatea drepturilor la acțiune privind drepturile privative sau de exploatare exclusivă a creațiilor intelectuale și semnelor distinctive	793
§5. Prescripția extinctivă și drepturile personalității	794
488. În principiu, drepturile la acțiune privind drepturile personalității sunt imprescriptibile extinctiv	794
489. Excepții de la principiul imprescriptibilității drepturilor la acțiune privind drepturile personalității	796
§6. Unele probleme speciale privind domeniul prescripției extinctive.....	796
490. Precizări prealabile	796
491. Imprescriptibilitatea libertăților sau facultăților civile	797
492. Apărarea dreptului subiectiv civil pe calea excepției	799
493. Acțiunile „mixte”	804
494. „Dualitatea” de acțiuni	808
495. Acțiunea în „restituirea” prestațiilor executate în baza unui act juridic civil desființat.....	810
496. Acțiunea privind un drept potestativ sau secundar	811
497. Imprescriptibilitatea drepturilor la acțiune privind drepturile eventuale	812
Subsecțiunea a III-a. Termenele legale de prescripție extinctivă	813
§1. Noțiuni generale	813
A. Noțiunea termenului de prescripție extinctivă.....	813
498. Definiție și terminologie.....	813
499. Caracterizare.....	814
B. Clasificarea termenelor de prescripție extinctivă.....	814
500. Criterii de clasificare și categorii de termene de prescripție.....	814
501. Plan.....	816
C. Modificarea termenelor de prescripție extinctivă	817
502. Precizări prealabile	817
503. Modificarea convențională a termenelor de prescripție.....	817
504. Modificarea („prorogarea”) legală a termenului de prescripție	818

§2. Termenul de prescripție a dreptului de a obține condamnarea	818
A. Termenul general de prescripție extinctivă.....	818
505. <i>Sedes materiae</i>	818
506. Caracterizare.....	819
B. Termene speciale de prescripție extinctivă.....	820
1) <i>Datele problemei</i>	820
507. Precizări prealabile	820
508. Plan.....	820
2) <i>Termene speciale de prescripție aplicabile acțiunilor personale,</i> <i>întemeiate pe drepturile de creanță</i>	820
509. Termene speciale de prescripție prevăzute de Codul civil	820
510. Termene speciale prevăzute de alte acte normative	822
2) <i>Termene speciale de prescripție aplicabile unor acțiuni reale</i>	825
511. Termene speciale de prescripție prevăzute de Codul civil	825
512. Termene speciale de prescripție prevăzute de alte acte normative	825
3) <i>Termene speciale de prescripție aplicabile unor acțiuni personale,</i> <i>întemeiate pe drepturi ale personalității sau alte drepturi</i> <i>subiective civile</i>	827
513. Termene speciale de prescripție prevăzute de Codul civil	827
514. Termene speciale de prescripție prevăzute de alte acte normative	830
§3. Termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită	832
A. Termenul general de prescripție extinctivă.....	832
515. <i>Sedes materiae</i>	832
516. Caracterizare.....	832
B. Termene speciale de prescripție extinctivă.....	834
517. Termenul special de prescripție de 10 ani prevăzut de Codul de procedură civilă	834
518. Termene speciale prevăzute de alte acte normative	834
Subsecțiunea a IV-a. Cursul prescripției extinctive	836
§1. Începutul prescripției extinctive	836
A. Începutul prescripției dreptului de a obține condamnarea	836
1) <i>Regula generală privind începutul prescripției extinctive</i>	836
519. <i>Sedes materiae</i>	836
520. Caracterizare.....	837
2) <i>Reguli speciale privind începutul prescripției extinctive</i>	838
521. <i>Sedes materiae</i>	838
522. Enumerare	838
3) <i>Conținutul principalelor reguli speciale legale privind începutul</i> <i>prescripției extinctive</i>	839
523. Prescripția dreptului la acțiunea în executarea obligațiilor contractuale de a da sau de a face pure și simple ori a obligațiilor afectate de un termen sau o condiție suspensivă începe să curgă de la data când obligația a devenit exigibilă sau s-a îndeplinit condiția suspensivă	839

524. Prescripția dreptului la acțiunea în executarea prestațiilor succesive începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă.....	841
525. Prescripția dreptului la acțiune în materia asigurărilor începe să curgă de la data la care, potrivit legii sau voinței părților, obligația devine exigibilă.....	841
526. Prescripția dreptului la acțiunea în răspundere pentru vicii aparente începe să curgă, alternativ, de la data predării sau recepției finale a bunului sau lucrării ori de la data împlinirii termenului de remediere a viciilor constatate, după caz	842
527. Prescripția dreptului la acțiunea în răspundere pentru viciile ascunse ale unui bun sau ale unei lucrări începe să curgă de la data descoperirii viciilor, iar în lipsă, de la împlinirea termenului de garanție pentru aceste vicii	843
528. Prescripția dreptului la acțiunea în anularea actului juridic începe să curgă la momente diferite, în funcție de cauza de nulitate.....	845
529. Prescripția dreptului la acțiunea în restituirea prestațiilor făcute în temeiul unui act juridic desființat pentru nulitate relativă sau altă cauză de ineficacitate începe să curgă de la data rămânerii definitive sau irevocabile a actului prin care a fost desființat actul juridic respectiv.....	846
530. Prescripția dreptului la acțiune în repararea pagubei cauzate printr-o faptă ilicită (și în cazurile asimilate) începe să curgă, alternativ, de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea	847
B. Începutul prescripției dreptului de a obține executarea silită.....	848
1) <i>Regulile legale privind începutul prescripției extinctive</i>	848
531. <i>Sedes materiae</i>	848
532. Caracterizare.....	848
2) <i>Analiza regulilor legale privind începutul prescripției extinctive</i>	849
533. Prescripția dreptului de a obține executarea silită începe să curgă de la data nașterii dreptului de a obține executarea silită.....	849
534. În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, prescripția dreptului de a obține executarea silită începe să curgă de la data rămânerii lor definitive	854
§2. Suspendarea prescripției extinctive	859
A. Noțiuni generale	859
535. Definiție.....	859
536. Justificare	860
B. Cauzele legale de suspendare a prescripției extinctive	860
1) <i>Reglementare și caracterizare generală</i>	860
537. <i>Sedes materiae</i>	860
538. Caractere juridice	862

2) Cauzele generale de suspendare a prescripției extinctive	863
539. Prescripția este suspendată în raporturile dintre soți cât timp nu sunt separați în fapt	863
540. Între ocrotitor și ocrotit prescripția este suspendată cât timp durează ocrotirea și socotelile nu au fost date și aprobate	863
541. Între administrator și administrat prescripția este suspendată cât timp administrarea nu a încetat și socotelile nu au fost date și aprobate	863
542. Prescripția este suspendată cât timp incapabilul sau cel cu capacitate de exercițiu restrânsă nu are reprezentant sau ocrotitor legal, după caz	863
543. Ascunderea existenței creanței sau a exigibilității acesteia	864
544. Purtarea de negocieri în scopul soluționării amiabile a litigiului	864
545. Concilierea sau reclamația prealabilă	865
546. Participarea la forțele armate ale României, care sunt pe picior de război	865
547. Forța majoră	866
548. Prescripția nu curge contra creditorilor defunctului cât timp moștenirea nu a fost acceptată ori, în lipsă, cât timp nu a fost numit un curator și nici contra moștenitorilor defunctului, cât timp moștenirea nu a fost acceptată ori, în lipsă, cât timp nu a fost numit un curator sau moștenirea nu a fost lichidată, după caz	866
3) Cauzele speciale de suspendare a prescripției extinctive	867
549. Cauze de suspendare a prescripției dreptului de a obține condamnarea	867
550. Cauze de suspendare a prescripției dreptului de a obține executarea silită	868
C. Efectele suspendării prescripției extinctive	870
1) Efectul general și cel special ale suspendării prescripției	870
551. Efectul general	870
552. Efectul special	871
2) Modul de operare și întinderea suspendării prescripției	872
553. Modul de operare a suspendării prescripției extinctive	872
554. Întinderea suspendării prescripției extinctive	872
§3. Întreruperea prescripției extinctive	872
A. Noțiuni generale	872
555. Definiție	872
556. Justificare	873
B. Cauzele legale de întrerupere a prescripției extinctive	873
1) Reglementare și caracterizare generală	873
557. <i>Sedes materiae</i>	873
558. Caractere juridice	874

2) Cauzele generale de întrerupere a prescripției extinctive	875
559. Recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie	875
560. Cererea în justiție	876
3) Cauzele speciale de întrerupere a prescripției extinctive	878
561. Cauze de întrerupere a prescripției dreptului de a obține condamnarea	878
562. Cauze de întrerupere a prescripției dreptului de a obține executarea silită	879
C. Efectele întreruperii prescripției extinctive.....	881
1) Reglementare și caracterizare	881
563. <i>Sedes materiae</i>	881
564. Caracterizare.....	881
2) Modul de operare și întinderea efectului întreruptiv al prescripției.....	885
565. Modul de operare a efectului întreruptiv al prescripției extinctive.....	885
566. Întinderea efectului întreruptiv al prescripției extinctive	885
§4. Împlinirea (calculul) prescripției extinctive.....	886
A. Noțiuni generale	886
567. Definiție și terminologie.....	886
568. <i>Sedes materiae</i>	886
B. Reguli de calcul	887
569. Principalele reguli de calcul	887
570. Alte reguli de calcul	888
Subsecțiunea a V-a. Repunerea în termenul de prescripție	888
§1. Noțiuni generale	888
571. <i>Sedes materiae</i>	888
572. Definiție și terminologie.....	889
573. Justificarea repunerii în termenul de prescripție.....	890
§2. Domeniul și condițiile repunerii în termenul de prescripție extintivă.....	891
574. Domeniul repunerii în termen	891
575. Condițiile repunerii în termen	892
§3. Efectul repunerii în termenul de prescripție	892
576. Efectul repunerii în termenul de prescripție a dreptului de a obține condamnarea.....	892
577. Efectul repunerii în termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită	892
Secțiunea a II-a. Decăderea	893
§1. Noțiunea, reglementarea și efectele decăderii	893
578. Noțiunea decăderii în dreptul civil	893
579. <i>Sedes materiae</i>	895
580. Efectele decăderii	897
§2. Domeniul decăderii. Excepții	898
A. Decăderea și drepturile subiective civile	898
581. Precizări prealabile	898
582. Decăderea în cadrul drepturilor reale	899

583. Decăderea în cadrul drepturilor de creanță.....	900
584. Decăderea în cadrul drepturilor secundare (sau potestative).....	900
B. Problema naturii juridice a termenelor necalificate, în mod expres, ca termene de decădere.....	901
585. Datele problemei	901
586. Aplicarea regulilor de la prescripția extinctivă termenelor îndoielnice	903
§3. Termenele legale de decădere.....	904
587. Termene de decădere prevăzute de Codul civil.....	904
588. Termene de decădere prevăzute în alte acte normative.....	906
§4. Regimul juridic al decăderii	911
589. Precizări prealabile	911
590. Regimul termenelor de decădere.....	911
591. Regimul efectelor decăderii.....	913
Secțiunea a III-a. Comparație între prescripția extinctivă și decădere	914
592. Precizări prealabile	914
593. Asemănări între prescripția extinctivă și decădere	914
594. Deosebiri între prescripția extinctivă și decădere.....	915
Capitolul III. Calculul termenelor	917
595. <i>Sedes materiae</i>	917
596. Reguli de calcul.....	917
597. <i>Finis secundi tomi</i>	918
Bibliografie selectivă.....	919
Index tematic.....	.....
Index de termeni, expresii și adagii latinești	.....
Index de autori.....	.....